

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
-AUTORITETI I KONKURENCËS-
Komisioni i Konkurrencës

NJOFTIM PËR SHTYP

Mbi vendimin “Për mbylljen e hetimit të thelluar në tregun e prodhimit, importit dhe tregtimit me shumicë të karburanteve, ndaj ndërmarrjeve “Kastrati” SH.A, “Kaspetrol” SH.A, “Europetrol Durrës Albania” SH.A, “Porto Romano Oil” SH.A, “Bolv Oil” SH.A, “Genklaudis” SH.A, “Everest Oil” SH.A, “Taci Oil” SH.A. dhe “Armo” SH.A. dhe disa rekomandime për mirëfunksionimin e këtij tregu”

Bazuar në shqetësimin publik të përcjellë nga mediat, Autoriteti i Konkurrencës, në zbatim të nenit 42 dhe 43 të Ligjit nr .9121, datë 28.7.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” (i ndryshuar), ka realizuar procedurat hetimore në tregun e prodhimit, importit dhe shitjes me shumicë të karburanteve.

Procedurat hetimore janë zhvilluar në të dyja pistat që parashikon Ligji për praktikant anti-konkurrese: ekzistenca e mundshme e një marrëveshje të ndaluar(neni 4) dhe /ose abuzimi me pozitën dominuese(neni 9), si dhe efektet e udhëzimeve dhe ligjeve që rregullojnë këtë treg.

Për këtë qëllim u kryen inspektime në të njëjtën ditë dhe orë në ndërmarrjet objekt hetimi për gjetjen e evidencave direkte dhe indirekte të një bashkëpunimi të mundshëm midis konkurrentëve, por gjatë këtyre inspektimeve nuk u gjet asnjë provë apo evidencë direkte.

Diferencat e mëdha mes pjesëve të tregut dhe strukturat e tregut jo të krahasueshme midis ndërmarrjeve, hyrjet dhe daljet nga tregu gjatë periudhës objekt-hetimi janar 2010 - prill 2014, si dhe ekzistenca e dy modeleve të tregut të importit, në të cilat operojnë ndërmarrje të ndryshme konkurrenca me njëra-tjetrën, nuk përbëjnë evidenca të mjaftueshme për të argumentuar dominancën e përbashkët të disa ndërmarrjeve që operojnë në tregun përkatës gjatë periudhës së hetimit.

Gjatë periudhës objekt hetimi është evidentuar një ngurtësim i tregut të shitjes me pakicë. Ky është një kufizim vertikal i konkurrencës që është rrjedhojë e Udhëzimit nr. 17/2008, i cili përcaktonte se shitësi me shumicë (kryesori) i cakton çmimet shitësit me pakicë (agjenti). Për këtë arsye nuk ka qënë e mundur matja e efekteve të cdo segmenti, përkatësisht importi, shitja me shumicë dhe shitja me pakicë në çmimin final të produkteve eurodiezel dhe benzinë që i ofrohen konsumatorit fundor. Gjatë periudhës hetimore u evidentua se nga zbatimi jo korrekt i Udhëzimit nr.17 nuk u mundësua konkurrenca midis logove respektive të pretenduara nga tregtarët e shumicës. Gjithashtu u evidentua që komisionet e aplikuara nga ndërmarrjet e shumicës për ato të pakicës ju krijonte këtyre të fundit mundësinë që të vazhdonin aktivitetin e tyre edhe në kushtet e mungësës së eficiencës.

Pas shqyrtimit të raportit të hetimit të thelluar dhe pretendimeve të palëve në seancat dëgjimore rezultoi se gjatë periudhës objekt hetimi nuk u gjetën evidenca të mjaftueshme që të provonin marrëveshje të ndaluara apo abuzimi me dominancën kolektive midis ndërmarrjeve objekt hetimi. Megjithatë konkurrenca në tregun e importit dhe tregëtimit me shumicë të karburanteve nuk është mjaftueshëm efektive për shkak të strukturave të tregut dhe rregullimit ligjor (Ligji “Për hidrokarburet”) dhe atij nënligjor (Udhëzimet e Ministrisë së Financave dhe asaj të Energjetikës) të këtij tregu.

Hetimi i realizuar nga Autoriteti i Konkurrencës, evidentoi faktin se ekzistojnë hallka të tepërta në strukturat e tregut që nuk justifikojnë vlerën e shtuar që nga importi, zonat e lira doganore, shitjet me shumicë, shitjet me pakicë, deri tek konsumatori fundor, duke shkaktuar rritjen artificiale të kostove dhe një elasticitet të çmimit mesatarisht të ulët, kryesisht kur ulet çmimi në tregun ndërkombtar.

Shkalla e lartë e përqëndrimit të tregut dhe tendecat për rritjen e këtij përqëndrimi, kryesisht në tregun e importit, kërkon përmirësime strukturore të tregut dhe ndërthurjen e instrumentave përtej atyre të Autoritetit të Konkurrencës, për të ndihmuar në kontrollin e abuzimit dhe ndalimin e këtij abuzimi që mund të shkaktohet nga ndërmarrjet që kanë fuqi tregu, të aplikojnë praktika abuzive duke dëmtuar konsumatorin fundor.

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 24, shkronja d dhe f, neni 61, nenin 70 pika 2, të Ligjit nr. 9121, datë 28.7.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” (i ndryshuar) vendosi:

I.T'i rekomandojë Qeverisë Shqiptare, Ministrisë së Industrisë dhe Energjetikës, dhe Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes:

- 1) Të rishikojë Ligjin nr. 8450, datë 24.02.1999¹ “Për përpunimin, transportimin dhe tregtimin e naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre”, duke krijuar mundësi ndërmarrjeve që operojnë në tregun e shitjes me shumicë të eurodieselit dhe benzinës:
  - a) të realizojnë edhe shitjen me pakicë, duke eliminuar në këtë mënyrë hallkat e tepërta në zinxhirin e tregtimit, për të mundësuar uljen e kostove të pajustificuara ekonomike në krahasim me vlerën e shtuar të produktit;
  - b) të ruajnë identitetin e produktit dhe të konkurrojnë nëpërmjet logos respektive tek shitësit me pakicë, për të mundësuar nxitjen e konkurrencës efektive në këtë treg.
- 2) Të krijojë bazën ligjore dhe infrastrukturën administrative të nevojshme, për një njësi të transparencës së çmimit të hidrokarbureve², në të cilën ndërmarrjet që operojnë në tregun e prodhimit, importit dhe tregtimit me shumicë të karburateve duhet të njoftojnë në kohë reale brenda 5-15 minuta këtë njësi dhe Autoritetin e Konkurrencës për çdo ndryshim të çmimit të shitjes me shumicë.
- 3) Vlerësimin e zbatimit të marrëveshjes koncesionare në portin “Vlora 1” për respektimin e detyrimit të mospërfshirjes së koncensionarit në tregtimin e karburantit si dhe transferimin e së drejtës ekskluzive në tregjet e lidhura.

¹ Ligji është përditësuar me: Ligjin nr. 9128, datë 08. 04. 2004, Ligjin nr. 9574, datë 03. 05. 2006, Ligjin nr. 9595, datë 27. 07.2006

² Ky rekomandim bazohet në praktikat më të mira në tregun e karburanteve, rasti i rekomandimeve të rregullimit të tregut në Gjermani (2013).

- 4) Ndërtimin e instrumentave për të kontrolluar hyrjet dhe daljet e shpeshta brenda vitit financiar të ndërmarrjeve që operojnë në tregun e tregtimit me shumicë të karburanteve, të cilët gjenerojnë konkurrencë të pandershme.
- II. Ndërmarrjet që operojnë në tregun e hidrokarbureve të paraqesin pranë Autoritetit të Konkurrencës për vlerësim, marrëveshjet që ato lidhin për realizimin e importeve të përbashkëta apo përdorimin e logjistikës, për të përfituar përjashtimin individual të tyre në bazë të nenit 5 të Ligjit.
- III. Mbylljen e procedurës së hetimit të thelluar në tregun e importit dhe tregtimit me shumicë të karburanteve, ndaj ndërmarrjeve: Kastrati SH.A, Kaspetro SH.A, Europetro Durrës Albania SH.A, Porto Romano Oil SH.A, Bolv Oil SH.A, Genkludis SH.A, Everest Oil SH.A, Taçi Oil SH.A dhe Armo SH.A